

119

Besluit van 26 maart 1987, houdende wijziging van het Besluit trekkende bevolking WBO, het Huisvestingsbesluit WBO en het Bekostigingsbesluit WBO/OWBO in verband met de regeling in het Formatiebesluit WBO voor de telling van leerlingen die nog niet de leeftijd van 5 jaar hebben bereikt

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Onderwijs en Wetenschappen en de Staatssecretaris van Onderwijs en Wetenschappen van 7 oktober 1986, nr. 8071/2372A en 2372B, centrale directie Wetgeving en Juridische Zaken;

Gelet op de artikelen 51, 91 en 115 van de Wet op het basisonderwijs (Stb. 1986, 256);

Gehoord de Onderwijsraad (advies van 16 september 1986, nr. O.R. 1/231P);

De Raad van State gehoord (advies van 20 november 1986, nr. W05.86.052 3.);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Onderwijs en Wetenschappen en de Staatssecretaris van Onderwijs en Wetenschappen van 25 maart 1987, nr. 8302/2372B, 2372D en 2372E, centrale directie Wetgeving en Juridische Zaken;

Hebben goedgevonden en verstaan:

ARTIKEL I

Het Besluit trekkende bevolking WBO (Stb. 1985, 465) wordt gewijzigd als volgt:

A

In de inhoudsopgave worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. Na artikel B 3 wordt ingevoegd:

Artikel B 3a Onderwijs in eigen taal en cultuur.

2. De benaming van artikel B 4 komt te luiden:

Artikel B 4 Schoolwerkplan en activiteitenplan.

3. De benaming van afdeling 5 komt te luiden:

Afdeling 5 Overige bepalingen.

4. Na artikel B 10 wordt ingevoegd:

Artikel B 10a Godsdienstonderwijs of levensbeschouwelijk vormingsonderwijs.

5. Na artikel C 2 wordt ingevoegd:
Artikel C 2a Onderwijs in eigen taal en cultuur.
6. In afdeling 4 wordt voor artikel C 10 ingevoegd:
Artikel C 9a Godsdienstonderwijs of levensbeschouwelijk vormingsonderwijs.
7. De benaming van artikel D 2 komt te luiden:
Artikel D 2 Inhoud onderwijs, onderwijs in eigen taal en cultuur.
8. Na artikel D 2 worden ingevoegd:
Artikel D 2a Schoolwerkplan en activiteitenplan
Artikel D 2b Meetellen tijd doorgebracht op school voor speciaal onderwijs of school voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs, vaststellen begin en einde zomervakantie.
9. De benaming van afdeling 4 komt te luiden:
Afdeling 4 Overige bepalingen.
10. In afdeling 4 wordt voor artikel D 7 ingevoegd:
Artikel D 6a Godsdienstonderwijs of levensbeschouwelijk vormingsonderwijs.
11. De benaming van artikel D 7 komt te luiden:
Artikel D 7 Kosten van vervoer, personeel voor eigen rekening.
12. Na artikel E 2 wordt ingevoegd:
Artikel E 2a Onderwijs in eigen taal en cultuur.
13. In afdeling 4 wordt voor artikel E 9 ingevoegd:
Artikel E 8a Godsdienstonderwijs of levensbeschouwelijk vormingsonderwijs.
14. De benaming van artikel F 2 komt te luiden:
Artikel F 2 Inhoud onderwijs, onderwijs in eigen taal en cultuur.
15. Na artikel F 2 worden ingevoegd:
Artikel F 2a Schoolwerkplan en activiteitenplan
Artikel F 2b Meetellen tijd doorgebracht op school voor speciaal onderwijs of school voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs, vaststellen begin en einde zomervakantie.
16. In afdeling 4 wordt voor artikel F 7 ingevoegd:
Artikel F 6a Godsdienstonderwijs of levensbeschouwelijke vormingsonderwijs.

B

- Artikel A 2, tweede lid, komt te luiden:
2. De artikelen 8, 13, 19 tot en met 22, 24 tot en met 29, 31 tot en met 36, 38 tot en met 43, 46 en 47, 105, 106, 111, 112, 114 en 116 van de wet zijn van overeenkomstige toepassing.

C

Na artikel B 3 wordt een nieuw artikel ingevoegd, luidende:

Artikel B 3a. Onderwijs in eigen taal en cultuur

Artikel 10 van de wet is van overeenkomstige toepassing met dien verstande dat in het vierde en vijfde lid «krachtens artikel 11, vijfde lid,» wordt vervangen door: krachtens artikel B 4, vijfde lid, van dit besluit.

D

Artikel B 4 komt te luiden:

Artikel B 4. Schoolwerkplan en activiteitenplan

1. Het onderwijs wordt gegeven volgens een schoolwerkplan dat een overzicht geeft van de organisatie en de inhoud van het onderwijs. Daarbij

wordt er van uitgegaan dat de leerlingen in beginsel binnen een tijdvak van 8 aaneensluitende jaren het onderwijs, bedoeld in deze titel, kunnen doorlopen.

2. Het schoolwerkplan vermeldt tenminste:
  - a. de leer- en ontwikkelingsdoelen van de school;
  - b. de leerstofkeuze, de omvang van de leerstof en de ordening daarvan;
  - c. de didactische werkvormen, de onderwijsleerpakketten met inbegrip van het ontwikkelingsmateriaal;
  - d. de voorzieningen voor leerlingen die belemmeringen ondervinden in het leer- en ontwikkelingsproces en de betrekkingen die bestaan met scholen voor speciaal onderwijs, scholen voor voortgezet speciaal onderwijs of scholen voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs;
  - e. de schoolorganisatie, waaronder begrepen de indeling in groepen en andere regelingen met het oog op de inrichting van het onderwijsleerproces;
  - f. de wijze waarop wordt nagegaan of en in hoeverre door de organisatie en de inhoud van het onderwijsleerproces de gewenste resultaten worden bereikt;
  - g. de wijze waarop de voortgang van de leerlingen wordt beoordeeld en daarover wordt gerapporteerd;
  - h. de wijze waarop het contact met de ouders wordt onderhouden;
  - i. de wijze waarop faciliteiten worden gebruikt die het Rijk beschikbaar stelt voor bepaalde doeleinden of groepen leerlingen;
  - j. een geschillenregeling in geval van verschil van opvatting over de inrichting van het schoolwerkplan als bedoeld in artikel 13 van de wet.

3. Indien de school betrekkingen onderhoudt met een instelling uit de onderwijsverzorging, een of meer opleidingsinstituten voor onderwijzend personeel, scholen voor aansluitend voortgezet onderwijs, opvoedingsinstellingen voor de nog niet schoolgaande jeugd of andere welzijnsinstellingen, wordt daarvan in het schoolwerkplan melding gemaakt.

4. Het schoolwerkplan geeft tevens aan welke voorzieningen worden getroffen ten behoeve van leerlingen die zijn teruggeplaatst vanuit een school voor speciaal onderwijs.

5. Het schoolwerkplan wordt uitgewerkt in een activiteitenplan waarin de activiteiten van de leerlingen voor een bepaald tijdvak en de taken van het onderwijzend personeel worden opgenomen. Het activiteitenplan wordt zodanig ingericht dat de leerlingen in de eerste 4 schooljaren per schooljaar ten minste 880 uren en in de overige schooljaren per schooljaar ten minste 1000 uren onderwijs ontvangen. Per dag ontvangen de leerlingen ten hoogste 5,5 uur onderwijs, waarbij een evenwichtige verdeling van activiteiten in acht wordt genomen.

6. Het activiteitenplan geeft tevens aan de schooltijden, vakanties en andere vrije dagen. Voor afwijking van het daarover in het activiteitenplan bepaalde is toestemming van de inspecteur vereist.

7. Onze Minister kan, de Onderwijsraad gehoord, op verzoek van het bevoegd gezag goedkeuren dat wordt afgeweken van de voorschriften van het eerste lid, tweede volzin. Hij kan daarbij voorwaarden en beperkingen stellen.

E

Het opschrift van afdeling 5 komt te luiden:
Overige bepalingen.

F

In afdeling 5 wordt voor artikel B 11 een nieuw artikel ingevoegd, luidende:

Artikel B 10a. Godsdienstonderwijs of levensbeschouwelijk vormingsonderwijs

De artikelen 30 en 37 van de wet zijn van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat «krachtens artikel 11, vijfde lid,» wordt vervangen door: krachtens artikel B 4, vijfde lid, van dit besluit.

G

Na artikel C 2 wordt een nieuw artikel ingevoegd, luidende:

Artikel C 2a. Onderwijs in eigen taal en cultuur

Artikel 10 van de wet is van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat in het vierde en vijfde lid «krachtens artikel 11, vijfde lid,» wordt vervangen door: krachtens artikel C 3, zesde lid, van dit besluit.

H

Artikel C 3 komt te luiden:

Artikel C 3. Schoolwerkplan en activiteitenplan

1. Het onderwijs wordt gegeven volgens een schoolwerkplan dat een overzicht geeft van de organisatie en de inhoud van het onderwijs. Daarbij wordt rekening gehouden met onregelmatig schoolbezoek.

2. Het schoolwerkplan vermeldt tenminste:

- a. de leer- en ontwikkelingsdoelen van de school;
- b. de leerstofkeuze, de omvang van de leerstof en de ordening daarvan;
- c. de didactische werkvormen, de onderwijsleerpakketten met inbegrip van het ontwikkelingsmateriaal;
- d. de voorzieningen voor leerlingen die belemmeringen ondervinden in het leer- en ontwikkelingsproces en de betrekkingen die bestaan met scholen voor speciaal onderwijs, scholen voor voortgezet speciaal onderwijs of scholen voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs;
- e. de schoolorganisatie, waaronder begrepen de indeling in groepen en andere regelingen met het oog op de inrichting van het onderwijsleerproces;
- f. de wijze waarop wordt nagegaan of en in hoeverre door de organisatie en de inhoud van het onderwijsleerproces de gewenste resultaten worden bereikt;
- g. de wijze waarop de voortgang van de leerlingen wordt beoordeeld en daarover wordt gerapporteerd;
- h. de wijze waarop het contact met de ouders wordt onderhouden;
- i. de wijze waarop faciliteiten worden gebruikt die het Rijk beschikbaar stelt voor bepaalde doeleinden of groepen leerlingen;
- j. een geschillenregeling in geval van verschil van opvatting over de inrichting van het schoolwerkplan als bedoeld in artikel 13 van de wet.

3. Indien de school betrekkingen onderhoudt met de Landelijke Stichting Onderwijs voor Varende Kleuters te Rotterdam, wordt daarvan in het schoolwerkplan melding gemaakt. Daarbij wordt vermeld in hoeverre rekening is gehouden met het door deze stichting ontwikkelde landelijke schoolwerkplan. Voor zover gebruik wordt gemaakt van door deze stichting ontwikkelde onderwijsleerpakketten, wordt dit tevens in het schoolwerkplan vermeld.

4. Indien de school betrekkingen onderhoudt met een instelling uit de onderwijsverzorging, een of meer opleidingsinstituten voor onderwijzend personeel, scholen voor aansluitend voortgezet onderwijs, opvoedingsinstellingen voor de nog niet schoolgaande jeugd of andere welzijnsinstellingen, wordt daarvan in het schoolwerkplan melding gemaakt.

5. Het schoolwerkplan geeft tevens aan welke voorzieningen worden getroffen ten behoeve van leerlingen die zijn teruggeplaatst vanuit een school voor speciaal onderwijs.

6. Het schoolwerkplan wordt uitgewerkt in een activiteitenplan waarin de activiteiten van de leerlingen voor een bepaald tijdvak en de taken van het onderwijzend personeel worden opgenomen. Het activiteitenplan wordt zodanig ingericht dat de leerlingen per schooljaar ten minste 880 uren onderwijs ontvangen. Per dag ontvangen de leerlingen ten hoogste 5,5 uur onderwijs, waarbij een evenwichtige verdeling van activiteiten in acht wordt genomen.

7. Het activiteitenplan geeft tevens aan de schooltijden, vakanties en andere vrije dagen. Voor afwijking van het daarover in het activiteitenplan bepaalde is toestemming van de inspecteur vereist.

In afdeling 4 wordt voor artikel C 10 een nieuw artikel ingevoegd, luidende:

Artikel C 9a. Godsdienstonderwijs of levensbeschouwelijk vormingsonderwijs

De artikelen 30 en 37 van de wet zijn van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat «krachtens artikel 11, vijfde lid,» wordt vervangen door: krachtens artikel C 3, zesde lid, van dit besluit.

J

Artikel D 2 komt te luiden:

Artikel D 2. Inhoud onderwijs, onderwijs in eigen taal en cultuur

De artikelen 9 en 10 van de wet zijn van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat in artikel 10, vierde en vijfde lid, van de wet «krachtens artikel 11, vijfde lid,» wordt vervangen door: krachtens artikel D 2a, vijfde lid, van dit besluit.

K

Na artikel D 2 worden twee nieuwe artikelen ingevoegd, luidende:

Artikel D 2a. Schoolwerkplan en activiteitenplan

1. Het onderwijs wordt gegeven volgens een schoolwerkplan dat een overzicht geeft van de organisatie en de inhoud van het onderwijs. Daarbij wordt er van uitgegaan dat de leerlingen in beginsel binnen een tijdvak van 9 aaneensluitende jaren de school kunnen doorlopen.

2. Het schoolwerkplan vermeldt tenminste:

- a. de leer- en ontwikkelingsdoelen van de school;
- b. de leerstofkeuze, de omvang van de leerstof en de ordening daarvan;
- c. de didactische werkvormen, de onderwijsleerpakketten met inbegrip van het ontwikkelingsmateriaal;
- d. de voorzieningen voor leerlingen die belemmeringen ondervinden in het leer- en ontwikkelingsproces en de betrekkingen die bestaan met scholen voor speciaal onderwijs, scholen voor voortgezet speciaal onderwijs of scholen voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs;
- e. de schoolorganisatie, waaronder begrepen de indeling in groepen en andere regelingen met het oog op de inrichting van het onderwijsleerproces;

f. de wijze waarop wordt nagegaan of en in hoeverre door de organisatie en de inhoud van het onderwijsleerproces de gewenste resultaten worden bereikt;

g. de wijze waarop de voortgang van de leerlingen wordt beoordeeld en daarover wordt gerapporteerd;

h. de wijze waarop het contact met de ouders wordt onderhouden;

i. de wijze waarop faciliteiten worden gebruikt die het Rijk beschikbaar stelt voor bepaalde doeleinden of groepen leerlingen;

j. een geschillenregeling in geval van verschil van opvatting over de inrichting van het schoolwerkplan als bedoeld in artikel 13 van de wet.

3. Indien de school betrekkingen onderhoudt met een instelling uit de onderwijsverzorging, een of meer opleidingsinstituten voor onderwijzend personeel, scholen voor aansluitend voortgezet onderwijs, opvoedingsinstellingen voor de nog niet schoolgaande jeugd of andere welzijnsinstellingen, wordt daarvan in het schoolwerkplan melding gemaakt.

4. Het schoolwerkplan geeft tevens aan welke voorzieningen worden getroffen ten behoeve van leerlingen die zijn teruggeplaatst vanuit een school voor speciaal onderwijs.

5. Het schoolwerkplan wordt uitgewerkt in een activiteitenplan waarin de activiteiten van de leerlingen voor een bepaald tijdvak en de taken van het onderwijzend personeel worden opgenomen. Het activiteitenplan wordt zodanig ingericht dat de leerlingen in de eerste 5 schooljaren per schooljaar ten minste 880 uren en in de overige schooljaren per schooljaar ten minste 1000 uren onderwijs ontvangen. Per dag ontvangen de leerlingen ten hoogste 5,5 uur onderwijs, waarbij een evenwichtige verdeling van activiteiten in acht wordt genomen.

6. Het activiteitenplan geeft tevens aan de schooltijden, vakanties en andere vrije dagen. Voor afwijking van het daarover in het activiteitenplan bepaalde is toestemming van de inspecteur vereist.

7. Onze Minister kan, de Onderwijsraad gehoord, op verzoek van het bevoegd gezag goedkeuren dat wordt afgeweken van de voorschriften van het eerste lid, tweede volzin. Hij kan daarbij voorwaarden en beperkingen stellen.

Artikel D 2b. Meetellen tijd doorgebracht op school voor speciaal onderwijs of school voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs, vaststellen begin en einde zomervakantie

Artikel 12 van de wet is van overeenkomstige toepassing.

L

In artikel D 4 wordt het tweede vijfde lid en het zesde lid vernummerd tot onderscheidenlijk zesde en zevende lid.

M

Het opschrift van afdeling 4 komt te luiden:
Overige bepalingen.

N

In afdeling 4 wordt voor artikel D 7 een nieuw artikel ingevoegd, luidende:

Artikel D 6a. Godsdienstonderwijs of levensbeschouwelijk vormingsonderwijs

De artikelen 30 en 37 van de wet zijn van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat «krachtens artikel 11, vijfde lid,» wordt vervangen door: artikel D 2a, vijfde lid, van dit besluit.

O

Het opschrift van artikel D 7 komt te luiden:
Artikel D 7 Kosten van vervoer, personeel voor eigen rekening

P

Na artikel E 2 wordt een nieuw artikel ingevoegd, luidende:

Artikel E 2a. Onderwijs in eigen taal en cultuur

Artikel 10 van de wet is van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat in het vierde en vijfde lid «krachtens artikel 11, vijfde lid,» wordt vervangen door: krachtens artikel E 3, vijfde lid, van dit besluit.

Q

Artikel E 3 komt te luiden:

Artikel E 3. Schoolwerkplan en activiteitenplan

1. Het onderwijs wordt gegeven volgens een schoolwerkplan dat een overzicht geeft van de organisatie en de inhoud van het onderwijs.
2. Het schoolwerkplan vermeldt tenminste:
  - a. de leer- en ontwikkelingsdoelen van de school;
  - b. de leerstofkeuze, de omvang van de leerstof en de ordening daarvan;
  - c. de didactische werkvormen, de onderwijsleerpakketten met inbegrip van het ontwikkelingsmateriaal;
  - d. de voorzieningen voor leerlingen die belemmeringen ondervinden in het leer- en ontwikkelingsproces en de betrekkingen die bestaan met scholen voor speciaal onderwijs, scholen voor voortgezet speciaal onderwijs of scholen voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs;
  - e. de schoolorganisatie, waaronder begrepen de indeling in groepen en andere regelingen met het oog op de inrichting van het onderwijsleerproces;
  - f. de wijze waarop wordt nagegaan of en in hoeverre door de organisatie en de inhoud van het onderwijsleerproces de gewenste resultaten worden bereikt;
  - g. de wijze waarop de voortgang van de leerlingen wordt beoordeeld en daarover wordt gerapporteerd;
  - h. de wijze waarop het contact met de ouders wordt onderhouden;
  - i. de wijze waarop faciliteiten worden gebruikt die het Rijk beschikbaar stelt voor bepaalde doeleinden of groepen leerlingen;
  - j. een geschillenregeling in geval van verschil van opvatting over de inrichting van het schoolwerkplan als bedoeld in artikel 13 van de wet.
3. Indien de school betrekkingen onderhoudt met een instelling uit de onderwijsverzorging, een of meer opleidingsinstituten voor onderwijzend personeel, scholen voor aansluitend voortgezet onderwijs, opvoedingsinstellingen voor de nog niet schoolgaande jeugd of andere welzijnsinstellingen, wordt daarvan in het schoolwerkplan melding gemaakt.
4. Het schoolwerkplan geeft tevens aan welke voorzieningen worden getroffen ten behoeve van leerlingen die zijn teruggeplaatst vanuit een school voor speciaal onderwijs.
5. Het schoolwerkplan wordt uitgewerkt in een activiteitenplan waarin de activiteiten van de leerlingen voor een bepaald tijdvak en de taken van het onderwijzend personeel worden opgenomen. Het activiteitenplan wordt zodanig ingericht dat de leerlingen per schooljaar ten minste 880 uren onderwijs ontvangen. Per dag ontvangen de leerlingen ten hoogste 5,5 uur onderwijs, waarbij een evenwichtige verdeling van activiteiten in acht wordt genomen.

6. Het activiteitenplan geeft tevens aan de schooltijden, vakanties en andere vrije dagen. Voor afwijking van het daarover in het activiteitenplan bepaalde is toestemming van de inspecteur vereist.

R

Artikel E 7 komt te luiden:

Artikel E 7. Bovenschoolse benoeming personeel, grondslag berekening aantal leerlingen

De artikelen 17 en 18, eerste en tweede lid, van de wet, zijn van overeenkomstige toepassing. De algemene maatregel van bestuur, bedoeld in artikel 17, tweede volzin, van de wet, is van overeenkomstige toepassing.

S

In afdeling 4 wordt voor artikel E 9 een nieuw artikel ingevoegd, luidende:

Artikel E 8a. Godsdienstonderwijs of levensbeschouwelijk vormingsonderwijs

De artikelen 30 en 37 van de wet zijn van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat «krachtens artikel 11, vijfde lid,» wordt vervangen door: krachtens artikel E 3, vijfde lid, van dit besluit.

T

Artikel F 2 komt te luiden:

Artikel F 2. Inhoud onderwijs, onderwijs in eigen taal en cultuur

De artikelen 9 en 10 van de wet zijn van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat in artikel 10, vierde en vijfde lid, van de wet «krachtens artikel 11, vijfde lid,» wordt vervangen door: krachtens artikel F 2a, vijfde lid, van dit besluit.

U

Na artikel F 2 worden twee nieuwe artikelen ingevoegd, luidende:

Artikel F 2a. Schoolwerkplan en activiteitenplan

1. Het onderwijs wordt gegeven volgens een schoolwerkplan dat een overzicht geeft van de organisatie en de inhoud van het onderwijs. Daarbij wordt er van uitgegaan dat de leerlingen in beginsel binnen een tijdvak van 6 aaneensluitende jaren de school kunnen doorlopen.

2. Het schoolwerkplan vermeldt tenminste:

- a. de leer- en ontwikkelingsdoelen van de school;
- b. de leerstofkeuze, de omvang van de leerstof en de ordening daarvan;
- c. de didactische werkvormen, de onderwijsleerpakketten met inbegrip van het ontwikkelingsmateriaal;
- d. de voorzieningen voor leerlingen die belemmeringen ondervinden in het leer- en ontwikkelingsproces en de betrekkingen die bestaan met scholen voor speciaal onderwijs, scholen voor voortgezet speciaal onderwijs of scholen voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs;
- e. de schoolorganisatie, waaronder begrepen de indeling in groepen en andere regelingen met het oog op de inrichting van het onderwijsleerproces;

f. de wijze waarop wordt nagegaan of en in hoeverre door de organisatie en de inhoud van het onderwijsleerproces de gewenste resultaten worden bereikt;

g. de wijze waarop de voortgang van de leerlingen wordt beoordeeld en daarover wordt gerapporteerd;

h. de wijze waarop het contact met de ouders wordt onderhouden;

i. de wijze waarop faciliteiten worden gebruikt die het Rijk beschikbaar stelt voor bepaalde doeleinden of groepen leerlingen;

j. een geschillenregeling in geval van verschil van opvatting over de inrichting van het schoolwerkplan als bedoeld in artikel 13 van de wet.

3. Indien de school betrekkingen onderhoudt met een instelling uit de onderwijsverzorging, een of meer opleidingsinstituten voor onderwijzend personeel, scholen voor aansluitend voortgezet onderwijs, opvoedingsinstellingen voor de nog niet schoolgaande jeugd of andere welzijnsinstellingen, wordt daarvan in het schoolwerkplan melding gemaakt.

4. Het schoolwerkplan geeft tevens aan welke voorzieningen worden getroffen ten behoeve van leerlingen die zijn teruggeplaatst vanuit een school voor speciaal onderwijs.

5. Het schoolwerkplan wordt uitgewerkt in een activiteitenplan waarin de activiteiten van de leerlingen voor een bepaald tijdvak en de taken van het onderwijzend personeel worden opgenomen. Het activiteitenplan wordt zodanig ingericht dat de leerlingen in de eerste 2 schooljaren per schooljaar ten minste 880 uren en in de overige schooljaren per schooljaar ten minste 1000 uren onderwijs ontvangen. Per dag ontvangen de leerlingen ten hoogste 5,5 uur onderwijs, waarbij een evenwichtige verdeling van activiteiten in acht wordt genomen.

6. Het activiteitenplan geeft tevens aan de schooltijden, vakanties en andere vrije dagen. Voor afwijking van het daarover in het activiteitenplan bepaalde is toestemming van de inspecteur vereist.

7. Onze Minister kan, de Onderwijsraad gehoord, op verzoek van het bevoegd gezag goedkeuren dat wordt afgeweken van de voorschriften van het eerste lid, tweede volzin. Hij kan daarbij voorwaarden en beperkingen stellen.

Artikel F 2b. Meetellen tijd doorgebracht op school voor speciaal onderwijs of school voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs, vaststellen begin en einde zomervakantie

Artikel 12 van de wet is van overeenkomstige toepassing.

V

In afdeling 4 wordt voor artikel F 7 een nieuw artikel ingevoegd, luidende:

Artikel F 6a. Godsdienstonderwijs of levenbeschouwelijk vormingsonderwijs

De artikelen 30 en 37 van de wet zijn van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat «krachtens artikel 11, vijfde lid,» wordt vervangen door: krachtens artikel F 2a, vijfde lid, van dit besluit.

ARTIKEL II

Het Huisvestingsbesluit WBO (Stb. 1986, 94) wordt als volgt gewijzigd:

Artikel 16, tweede lid onderdeel a, komt te luiden:

a. de bepalingen van de paragrafen 2 en 4 van het Formatiebesluit WBO, met dien verstande dat bij de berekening van dat aantal formatieplaatsen artikel 6, tweede lid, vierde volzin, en artikel 17 van het Formatiebesluit WBO niet van toepassing zijn;

ARTIKEL III

Het Bekostigingsbesluit WBO/OWBO (Stb. 1985, 558) wordt als volgt gewijzigd:

In bijlage II, behorend bij het Bekostigingsbesluit WBO/OWBO, komt de zinsnede voorafgaande aan onderdeel a te luiden:

Tot de «formatieplaats» als boven bedoeld, mogen worden gerekend: de basisformatie als bepaald in paragraaf 2 van het Formatiebesluit WBO, met dien verstande dat daarbij artikel 6, tweede lid, vierde volzin, en artikel 17 van het Formatiebesluit WBO niet van toepassing zijn, vermeerderd met: .

ARTIKEL IV

Dit besluit treedt in werking met ingang van een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip dat voor de verschillende onderdelen of artikelen van het besluit verschillend kan worden gesteld.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat daarvan afschrift zal worden gezonden aan de Raad van State en de Algemene Rekenkamer.

's-Gravenhage, 26 maart 1987

Beatrix

De Minister van Onderwijs en Wetenschappen,
W. J. Deetman

De Staatssecretaris van Onderwijs en Wetenschappen,
N. J. Ginjaar-Maas

Uitgegeven de *dertigste* maart 1987

De Minister van Justitie,
F. Korthals Altes

Het advies van de Raad van State is openbaar gemaakt door terinzagelegging bij het Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen. Tevens zal het advies met de daarbij ter inzage gelegde stukken worden opgenomen in het bijvoegsel bij de Nederlandse Staatscourant van 14 april 1987, nr. 73.

NOTA VAN TOELICHTING

Algemeen

Naar aanleiding van een desbetreffend amendement, aangenomen door de Tweede Kamer der Staten-Generaal, in het kader van de behandeling van de rijksbegroting voor het jaar 1987 heeft de regering besloten om het aantal uren onderwijs dat in de eerste drie schooljaren op de basisschool verplicht is, te verminderen. Daartoe is artikel 11, vijfde lid, van de Wet op het basisonderwijs (WBO, Stb. 1986, 256) zo gewijzigd dat dit aantal voor leerlingen in de eerste drie schooljaren, die thans ten minste 880 uren onderwijs per schooljaar moeten ontvangen, wordt gesteld op 2240 uren in de eerste drie schooljaren tezamen. Er is niet voor een gemiddeld aantal uren per schooljaar gekozen teneinde de schoolbesturen op dit punt de vrijheid te geven naar eigen inzicht het aantal uren voor elke categorie te bepalen. Slechts een minimumgrens van 480 uren per schooljaar dient in acht te worden genomen. In samenhang met het bovenstaande zal de totstandkoming van een wijziging van het Formatiebesluit WBO (Stb. 1985, 337) worden bevorderd. Daarnaast is wijziging van het Besluit trekkende bevolking WBO (Stb. 1985, 465), het Huisvestingsbesluit WBO (Stb. 1986, 94) en het Bekostigingsbesluit WBO/OWBO (Stb. 1985, 558) noodzakelijk, hetgeen is uitgewerkt in het onderhavige besluit. De wijziging van het Formatiebesluit WBO zal in een apart besluit worden opgenomen, aangezien hier de zogenaamde voorhangprocedure niet hoeft te worden gevolgd. Wij zijn voornemens in het Formatiebesluit WBO de vermindering van de formatie toe te kennen aan de jongste categorie leerlingen. Voorgesteld wordt om de jongste categorie leerlingen bij de vaststelling van de formatie voor 0,54 mee te tellen. Het systeem van de formatieregeling WBO wordt niet gewijzigd. Leerlingen blijven ingedeeld in een bepaalde categorie waaraan vervolgens een bepaald gewicht wordt toegekend.

Tevens wordt in het Formatiebesluit WBO de éénmalige korting op het aantal leerlingen, dat bepalend is voor de formatie voor het schooljaar 1987-1988, uitgewerkt.

De basis hiervoor is opgenomen in artikel 116a van de Wet op het basisonderwijs.

Teneinde gedwongen ontslag of onvrijwillige taakvermindering als gevolg van deze maatregelen te voorkomen, is een boventalligenregeling opgenomen die geldt tot uiterlijk 1 augustus 1990.

Het onderhavige besluit betreft wijziging van het Besluit trekkende bevolking WBO, het Huisvestingsbesluit WBO en het Bekostigingsbesluit WBO/OWBO. De wijzigingen in het Besluit trekkende bevolking WBO hebben grotendeels ten doel de bestaande situatie voor deze specifieke scholen te handhaven. Het doorvoeren van de zogenaamde 4-jarigen maatregel (urenvermindering) zou de bedoeling van de speciale bepalingen voor deze scholen teniet doen en deze toch al kwetsbare groep kinderen onevenredig zwaar treffen. Tijdens de behandeling van de 4-jarigen maatregel in de Tweede Kamer, is door de Tweede Kamer een amendement aangenomen waardoor de bepalingen met betrekking tot gelijke begin- en eindtijden van een schooldag voor alle leerlingen in de WBO zijn komen te vervallen. Het Besluit trekkende bevolking WBO is op overeenkomstige wijze aangepast.

De wijzigingen in het Huisvestingsbesluit WBO en het Bekostigingsbesluit WBO/OWBO beogen te voorkomen dat de formatiebepaling invloed heeft op de omvang van de huisvesting waarop een school aanspraak heeft.

In zijn advies met betrekking tot eerdere voorstellen tot wijziging van het tijdstip en de leeftijd voor toelating tot het basisonderwijs is de Raad van State, mede met verwijzing naar de opmerkingen van de Onderwijsraad, van oordeel dat in de toelichting aandacht had moeten worden geschonken

aan de konsekwenties van deze maatregel voor de kansarme en anderstalige kinderen, alsmede aan de konsekwenties voor het emancipatiebeleid, het beleid ten aanzien van kinderopvang en het mind'erheden- en achterstandenbeleid. Tevens is de Raad in genoemd advies van oordeel dat in de toelichting mede aandacht had moeten worden geschonken aan een alternatief in de vorm van vermindering van het aantal schooluren. Dit alternatief is met de indiening van het wetsvoorstel tot wijziging van de WBO (Kamerstukken II, 1986-1987, 19819, nrs. 1 tot en met 3) overgenomen. Naar aanleiding van de overige opmerkingen van de Raad kan met betrekking tot het voorliggende besluit het volgende worden opgemerkt. Vermindering van het aantal uren onderwijs per schooljaar heeft konsekwenties voor de omvang van het onderwijsaanbod voor alle categorieën leerlingen, waarvoor de vermindering geldt. Door schoolbesturen echter de vrijheid te geven om op verschillende manieren met de formatiebeperking om te gaan, wordt beoogd dat deze konsekwenties zo beperkt mogelijk worden gehouden. Hierdoor is iedere school immers in staat rekening te houden met de specifieke samenstelling van haar populatie. Voorts wordt met deze maatregel niet getornd aan de gewichtensystematiek voor toekenning van formatie op grond van kinderen uit minderheden of achterstandsgroepen in de school. Aan de problematiek van de kinderopvang wordt binnen het kabinet mede in relatie tot het emancipatiebeleid de nodige aandacht besteed. Daarbij wordt de studie van het Sociaal en Cultureel Planbureau «Samenhang rond de kinderopvang» van oktober 1986 betrokken.

Artikelen

Artikel I, onderdelen D, H, K, Q en U

In het Besluit trekkende bevolking WBO was tot nu toe artikel 11 van de WBO voor de verschillende categorieën zonder meer van overeenkomstige toepassing verklaard, dan wel van overeenkomstige toepassing verklaard met een enkele afwijking, evenals artikel 18. Nu de wijziging van artikel 11 WBO voor zover het de urenvermindering betreft, niet door moet werken op de trekkende bevolking is voor de duidelijkheid voor alle categorieën een bepaling, geënt op artikel 11 van de WBO, opgenomen over het schoolwerkplan en activiteitenplan, zodat de afwijkingen van artikel 11 WBO voor elke categorie in een eigen artikel zichtbaar zijn gemaakt. Daar waar artikel 18 van de WBO van overeenkomstige toepassing was, is thans een beperking aangebracht, zodat het gedeeltelijke meetellen voor de formatie van leerlingen die nog niet de leeftijd van 5 jaar hebben bereikt, zoals bepaald in artikel 18, derde lid, van de WBO, hier geen invloed heeft.

Artikel I, onderdeel K

In het eerste lid van het nieuwe artikel D 2a is bepaald dat er bij het schoolwerkplan vanuit wordt gegaan dat de leerlingen in beginsel binnen een tijdvak van 9 aansluitende jaren de school kunnen doorlopen. Dit wijkt af van artikel 11, eerste lid, van de WBO - 8 aansluitende jaren -, aangezien de toelatingsleeftijd voor woonwagenkinderen 3 jaar is. In het vijfde lid van het nieuwe artikel D 2a over het schoolwerkplan en activiteitenplan, is sprake van ten minste 880 uren onderwijs per schooljaar gedurende de eerste 5 schooljaren. Dit wijkt af van de oude redactie van artikel 11, vijfde lid, van de WBO (gedurende de eerste 4 schooljaren) omdat de woonwagenkinderen reeds op driejarige leeftijd de school mogen bezoeken.

Artikel I, onderdeel L

Ten onrechte bevatte artikel D 4 tweemaal een vijfde lid. Derhalve is de nummering van de laatste twee leden gecorrigeerd.

Artikel I, onderdeel Q

Aangezien de afdelingen voor zeer jeugdige kinderen van woonwagengewoners verbonden aan scholen voor basisonderwijs slechts toegankelijk zijn voor kinderen van 3 tot omstreeks 7 jaar, is het niet noodzakelijk in het vijfde lid van het nieuwe onderdeel E 3 een onderscheid te maken tussen de eerste 4 schooljaren en de overige schooljaren, zoals in de oude redactie van artikel 11 van de WBO het geval is.

Artikel I, onderdeel U

In het eerste lid van het nieuwe artikel F 2a is bepaald dat er bij het schoolwerkplan vanuit wordt gegaan dat de leerlingen in beginsel binnen een tijdvak van 6 aaneensluitende jaren de school kunnen doorlopen. Dit wijkt af van artikel 11, eerste lid, van de WBO – 8 aaneensluitende jaren –, aangezien de leeftijd om toegelaten te worden tot de scholen voor kinderen van schippers, van kermisexploitanten en van circusmedewerkers, 6 jaar is.

Onderdelen B, C, F, G, I, J, N, P, S, T en V

In artikel A 2 van het Besluit trekkende bevolking WBO zijn de bepalingen van de WBO opgenomen die op alle 5 categorieën van scholen van toepassing of van overeenkomstige toepassing zijn. In de opsomming in het tweede lid van dit artikel waren ook de artikelen 10, 30 en 37 van de WBO opgenomen, die betrekking hebben op het onderwijs in eigen taal en cultuur (artikel 10) en het godsdienstonderwijs of levensbeschouwelijk vormingsonderwijs (de artikelen 30 en 37). In genoemde artikelen wordt verwezen naar artikel 11, vijfde lid, van de WBO dat betrekking heeft op het aantal uren onderwijs in het activiteitenplan. Daar het juist de bedoeling is dat de wijziging van artikel 11 van de WBO (urenvermindering) niet doorwerkt in het Besluit trekkende bevolking WBO, is in het onderhavige besluit thans voor iedere categorie afzonderlijk een bepaling opgenomen analoog aan artikel 11 van de WBO, maar toegesneden op die categorie. Als gevolg hiervan zijn de artikelen 10, 30 en 37 van de WBO niet meer opgenomen in de opsomming in artikel A 2, maar zijn deze in de afzonderlijke titels voor iedere categorie afzonderlijk van overeenkomstige toepassing verklaard.

Artikel II

In artikel 16 van het Huisvestingsbesluit WBO is een wijziging aangebracht die inhoudt dat voor de berekening van het aantal te huisvesten groepen leerlingen, die afhankelijk is van het aantal formatieplaatsen, het feitelijke aantal leerlingen wordt geteld waarbij dan ook de 4-jarigen volledig tellen. Het is niet noodzakelijk een dergelijke wijziging aan te brengen in artikel 8 van het Huisvestingsbesluit WBO, omdat het hier gaat om het aantal feitelijk verwachte leerlingen, hetgeen betekent dat alle leerlingen volledig tellen.

Artikel III

Aangezien in artikel 17, vierde lid onderdeel f, en bijlage II van het Bekostigingsbesluit WBO/OWBO eveneens voor het aantal te huisvesten groepen leerlingen een relatie ligt met het Formatiebesluit WBO, is dit besluit overeenkomstig aangepast.

Met deze wijzigingen wordt voorkomen dat de formatiebeperking doorwerkt op de omvang van de huisvesting waarop een school aanspraak heeft. Achtergrond hiervan is de vrijheid die bij de toepassing van deze formatiebeperking aan de schoolbesturen wordt gegeven om op verschillende manieren met deze formatiebeperking om te gaan.

De Minister van Onderwijs en Wetenschappen,
W.J. Deetman

De Staatssecretaris van Onderwijs en Wetenschappen,
N. J. Ginjaar-Maas